

Handläggare: Kjell O Jansson
Tfn: 08 508 14 542

Enskede-Årsta stadsdelsnämnd

Lägesrapport – utevistelse, kost, rehabiliterande insatser och anhörigstöd inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

1. Kostprojektet utvidgas till hela Enskede-Årsta.
2. Rapporten godkännes.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Lena Rosdahl
Chef utförraravdelningen särskilda
boendeformer

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom utförraravdelningen, särskilda boendeformer i samråd med beställaravdelningen.

Bakgrund

I verksamhetsplan för 2006 finns följande mål:

- De äldre ska ges möjlighet till regelbunden utevistelse.
- Maten ska vara vällagad och näringsriktig och matsituationen inbjudande.
- Boende inom vård- och omsorgsboende ska få sitt behov av träning och behandling bedömt av arbetsterapeut/sjukgymnast samt få hjälp med utprovning av ordinerade hjälpmedel.
- Stödet till anhöriga ska vidareutvecklas.

Förvaltningens redovisning

Utevistelse

Inom stadsdelen finns tre dagverksamheter som erbjuder alla äldre i ordinärt boende eller boende på servicehus en mötesplats och möjlighet till samvaro. Ingen biståndsbedömning behövs för att få tillgång till dessa verksamheter. De äldre som inte själva kan ta sig till dessa dagverksamheter kan få hjälp med detta av verksamhetens personal.

En av dagverksamheterna, Årsta paviljongen, har under sommaren bland annat anordnat utflykter och dagkolloniverksamhet som besökts och uppskattats av många äldre. Tanken är att utöka antalet dagverksamheter i stadsdelsområdet och genom dem erbjuda flera anhörigvårdare möjlighet till avlastning och att skapa nätverk.

Möjlighet till utevistelse för de äldre inom vård- och omsorgsboende har varit särskilt uppmärksammat under sommarmånaderna. Statistik har förts över utevistelserna inom respektive enhet och hänsyn har tagits till om de boende kan och vill komma ut. Sommarens mycket fina och onormalt mycket varma väder, har föranlett att många av de boende har tackat nej till utevistelse. De har i stället föredragit att vara inomhus och nöjt sig med ett besök på balkongen. Midsommarfest har firats med sång och dans kring midsommarstången. Vid Stureby vård- och omsorgsboende serverades som exempel kaffe och jordgubbstårta till 114 boende/närstående och medarbetare. Några enheter har vissa dagar ätit lunch ute i trädgården med alla boende. Andra har vissa dagar serverat kaffe m.m. ute i trädgården med alla boende. Skogsgläntans fyra gruppboenden har egna uteplatser vilket ger god möjlighet för utevistelse för de boende. Boende i eget boende har möjlighet att få biståndsbedömda promenader.

Feriearbetande ungdomar har under sommaren på ett förtjänstfullt sätt bidragit till att öka möjligheterna till utevistelse för de äldre. De har erbjudits promenader och utevistelse med eftermiddagskaffe och lunch på enhetens uteplats.

Kost

Policy för måltids- och näringsfrågor i vård- och omsorgsboende.

Nämnden antog på junisammanträdet 2006 en ny policy för måltids- och näringsfrågor i vård- och omsorgsboende. Riktlinjer för hur kraven på måltidssituationer ska uppfyllas inom stadsdelsförvaltningens vård- och omsorgsboenden är framtagna april 2006.

Kostprojektet i Årsta

Ett kostprojekt har under april 2006 startat inom Årsta hemtjänst tillsammans med beställaravdelningen. Pensionärer boende på fem gator i centrala Årsta erbjuds vid personligt besök av biståndshandläggare möjligheten att få enklare matlagning, sällskap vid måltiden eller matlåda från lokal restaurang i Årsta. Syftet är att ge brukaren en meningsfull och trevlig avkoppling kring måltiden i vardagen. 16 pensionärer, som har beviljats bistånd i form av matlåda eller enklare matlagning i hemmet ingår i kostprojektet. Några har önskat och erhållit en förändring och det har då varit önskemålet att istället för att erhålla matlådor få enklare matlagning utfört i hemmet eller att få sin matlåda från lokal restaurang.

Detta projekt planeras under hösten att utökas så alla pensionärer inom stadsdelsområdet själva får välja om de istället för matlåda önskar enklare matlagning alternativt själva välja varifrån deras matlådor ska tillhandahållas.

Skolan mitt i byn

I Årsta har tonvikt lagts på ”skolan mitt i byn” vilket till att börja med innebär möjlighet för de äldre att äta sin lunch i skolan och även att använda vissa av skolans lokaler för möten och aktiviteter så som att spela biljard. I Östberga erbjuds de äldre att inta sin lunch i skolan och successivt har allt fler nyttjat detta erbjudande. Detta kommer att utökas och på sikt gälla samtliga skolor inom stadsdelsområdet.

Enskededalens restaurang

Måltidsmiljön har förbättrats och ett utökat samarbete mellan restaurangen och Stureby centralkök har genomförts. Rekrytering av en kock, plusjobbare, pågår i syfte att förstärka såväl matens kvalitet som kunskapen i personalgruppen.

Årsta vård- och omsorgsboende

Inom Årsta vård- och omsorgsboende har måltidsmiljön gjorts trivsammare. En plan för kostfrågor har tagits fram tillsammans med personalen. Planen följs upp i september. Ambitionen är att måltiden ska vara en trivsam högtidsstund i vardagen. Förslag som väcks för att göra måltiden trivsammare är:

Servering och måltidsmiljö

- Duka fint, dekorera, färgglada och riktiga servetter, dukar.
- Lägg upp fint på tallriken, små portioner.
- Duka finare till fredag och helg, gör skillnad mellan vardag och helg, festdagar.
- Fint porslin och karotter, varma plattor, bra bestick, färgat porslin för dementa.
- Låt boende/gäster vara delaktiga, bordsplacering.
- Pedagogiska måltider på demensavdelningar.

- Lugn och ro vid måltiderna, personalen sitter med vid borden, stäng av radio och TV.

Mat och dryck

- Mera önskekost, även på middagen, dela ut kvälls/nattmål.
- Kallt friskt vatten till måltiderna, servera dryck oftare.
- Laga lite mat på avdelningen, baka, doften är viktig.
- Beställ grönsaker, kostar inget extra.
- Goda efterrätter, inte bara kräm och rulltårta.

Möblering

- Fina och bekväma möbler, rullstolsvänliga bord och bra belysning.

Under hösten ses möbleringen över och möbler köps in inledningsvis till ett våningsplan.

Rehabiliterande insatser

Alla boende i vård- och omsorgsboende som är i behov av rehabilitering får en rehabiliteringsbedömning och en rehabiliteringsplan upprättas. Insatserna följs upp individuellt med den boende och på rehabiliterings- och omvårdnadsmöten. Vid mer omfattande behov t.ex. vid vård i livets slut genomförs en vårdplanering. Rehabiliteringsenheten informerar regelbundet vårdpersonalen om daglig kontroll av medicintekniska produkter (MTP) och yrkesansvar gällande hjälpmedel.

Stöd till anhöriga inom hemtjänst och särskilda boendeformer

Röda rummet

Stödet till anhöriga i eget boende fortsätter att utvecklas genom Röda rummet, som erbjuder daglig verksamhet för personer med minnesproblematik. Verksamheten är inrymd i Enskededalens vård- och omsorgsboende på bottenplanet i anslutning till Knuten. Syfte med dagverksamheten är att bryta ensamhet och isolering för äldre med begynnande kognitiv svikt samt utgöra avlastning för närstående som vårdar make/maka. Målet är att öka gästernas välbefinnande genom stimulans och gemenskap samt att erbjuda närstående några timmars andrum och vila.

Anhörigcirklar fortsätter i samverkan med Röda Korset. Knuten, Årstapaviljongen och Träffen samverkar i olika former med pensionärsrådet, kyrkan, vuxenskolan, förtroenderåd och pensionärsorganisationer.

Anhörigkonsulent och stöd till anhörigvårdare

En strategi för måluppfyllelse, som kommer att vara särskilt prioriterad i Enskede-Årsta är att det ska finnas en anhörigkonsulent och ett varierat utbud av stöd- och hjälpinsatser till dem som vårdar anhöriga/närstående.

Förvaltningen vill pröva nya former för stöd och avlastning till anhörigvårdare som inte kräver biståndsbeslut. Målet är att ge anhörigvårdare trygghet

genom erbjudande om stöd i olika former, möjlighet till egen tid samt erbjudande om friskvårds- och sociala aktiviteter som bidrar till att stärka den fysiska och psykiska hälsan.